

Og lad os derfra see hen til Amerika, hvor den samme Race er gaaet hen; kan saa den ærede Rigsdagsmand nægte, at det Første, den har gjort her overalt, hvor den har stiftet en Stad, har været at bygge Skoler for den høiere og classiske Undervisning, at bygge Universiteter? Kan han nægte, at de classiske Studier staae i den høieste Anseelse deroppe? Vil han vide, hvorvidt dette Studium har grebet om sig, kan han blot tage det sidste Nummer af den illustrerede Tidende, der udkommer her i Byen, for sig, og han vil da erfare, hvorledes det Universitet seer ud, man har bygget i Melbourne. Man har der voteret 1 Million £ paa eengang til disse Studier. Naar Gulbgraverne komme hjem og nedsette sig for at drive Agerdyrking og Handel, saa er det Første, de gjøre, næst at opføre en Kirke, at bygge Skoler af alle Slags, og deriblandt ikke mindst de Skoler, hvorom der her er talt saadanne Haansord, Skoler nemlig for den classiske eller latinske Dannelse, som man har kaldet den. Saaledes ere Forholdene i den virkelige Verden. En ganske anden Verden er den, som den ærede Rigsdagsmand har staaet i sin Undbildningskraft; men han kan ikke paavise os noget Land i Verden, hvor hans Ideer ere de herskende, hvor der føres et saadant Liv, som han opstiller som det ønskelige; tværtimod, hvor man end vil see hen, i Kunst og Videnskab, i Statsstyrelse og ellers overalt, have de classiske Studier gjort Fyldest og havt en væsentlig Andeel i de Mænds Aandsretning og Uddannelse, der staae i Spidsen for Verdens første Folk. Saalænge den ærede Rigsdagsmand ikke kan paavise, at jeg tager fejl heri, maa han finde det rimeligt, at jeg til enhver Tid, naar jeg hører det, reiser mig og tager Ordet imod hans Anskuelse, ikke fordi det er min Mening, at det er rigtigt, at Staten tilskylder Summer til dette Studium, thi det bør Staten ikke, det kunne Communerne gjøre, og heller ikke fordi jeg troer, at der ingen Feil er tilstede, thi det indrømmer jeg, at der er; men fordi jeg, naar dets Væsen angribes, finder mig forpligtet til at forsvare det.

Ischærning: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Fjærend jeg giver det ærede Medlem Ordet, vil jeg tillade mig at gjøre den Henstilling, at man ikke fordyber sig for meget i det Spørgsmaal, der nu blev reist af den ærede sidste Taler om den classiske Undervisnings Betydning, da der ikke foreligger noget Afstemningspunkt, der giver Anledning til at afveie den. Den ærede Rigsdagsmand har Ordet.

Ischærning: Det var derfor, at jeg vilde gjøre min Bemærkning kort. Jeg vil sige, at dersom det ærede Medlem vil hjælpe mig til at blive af med Statens latinske Skoler og Examinerne, saa lader jeg det øvrige Væsen svæve derhen, hvor det har Magt til at holde sig.

Winther: Det har været mig tilfredsstillende at høre, at den høitærede Minister er gaaet ind paa det væsentlige Punkt i mit Forslag under Nr. 11, idet han nemlig vil give sit Minde til, at der bliver tilføjet, at Embedet som saadant bortfalder ved Vacance. Jeg har selv nævnt, at der kunde træffes andre Foranstaltninger for at faae Censorer ved de lærde Skolers Examinere; men det kunde ikke undgaae min Opmærksomhed, at det vilde koste Penge, og jeg har derfor ogsaa maattet betænke dette ved at stille mit Forslag. Det Væsentlige for mig vil imidlertid være opnaaet, naar det først er slaaet fast, at Embedet som saadant bortfalder ved Vacance, og jeg tager derfor nu mit Forslag tilbage og skal forsøge at faae et tilfald til tredie Behandling af det Indhold, som den høitærede Minister antydede. Af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (C. W. Nimestad) er der blevet ytret Noget om det, jeg havde sagt med Hensyn til Skoleinspecteuren ved de lærde Skoler. Jeg skal hertil bemærke, at det ikke er mig vitterligt, at jeg har sagt Noget, der kunde være til Forkeimelse for denne Mand; Sigt har idetmindste været langt fra min Hensigt. Jeg har kun talt om, at den Side af hans Virksomhed ikke forekommer mig at have baaret saa særdeles gode Frugter, og naar den høitærede Minister troede, at Embedet som saadant kunde undværes, kan jeg ikke